

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I MALMÖ
Avdelning 1

DOM
2019-05-09
Meddelad i Malmö

Mål nr
13800-18

KLAGANDE

IGP på Söderåsen AB, 556682-2085

Ombud: advokaten Sofia Dam Wahlin
Advokatfirman Vinge KB
Box 4255
203 13 Malmö

MOTPART

Länsstyrelsen i Skåne län
Landsbygdsavdelningen
291 86 Kristianstad

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsen i Skåne läns beslut den 23 oktober 2018, se bilaga 1

SAKEN

Föreläggande enligt djurskyddslagen

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten upphäver det överklagade beslutet.

Förvaltningsrätten avvisar IGP på Söderåsen AB:s yrkande om ersättning för rättegångskostnader.

YRKANDEN OCH INSTÄLLNING

IGP på Söderåsen AB

IGP på Söderåsen AB (nedan Bolaget) yrkar i första hand att länsstyrelsens beslut ska upphävas. I andra hand yrkas att dispens meddelas avseende kraven som anges i beslutet, i första hand att gälla tills vidare och i andra hand till och med den 31 december 2034. Dessutom yrkar Bolaget ersättning för sina rättegångskostnader.

Bolaget anför i huvudsak följande till stöd för sin talan.

Det saknas rättsligt stöd för ett krav på minsta liggyta. Det finns inget krav i föreskrifterna om liggyta på helt golv om 2 x 0,7 meter. Måtten om 2 x 0,7 meter avser en annan typ av box, som är anpassad för en annan typ av djurkategori. Däremot finns måttangivelser såvitt avser liggareans minsta storlek samt hur stor andel av denna som ska utgöras av fast golv. Måttbestämmelser ska tillämpas utifrån gällande föreskrifter och vägledning. I detta fall har dock länsstyrelsen i avsaknad av bestämmelser angående suggans minsta liggyta på fast golv, valt att ställa krav utifrån ett mått som det saknas stöd för i såväl föreskrifter som vägledning. Detta faller inte inom ramen för en tillsynsmyndighets uppdrag. Bolagets utformning av ströad liggbox för digivande suga uppfyller måttkraven i gällande föreskrifter. Vidare är den digivande suggans utrymme i den ströade liggboxen tillräckligt enligt bestämmelser i djurskyddslagen och djurskyddsförordningen. Bolaget har inte från det att det aktuella stallet godkändes vid besiktningen 2009 och fram till 2017 mottagit klagomål på utformningen av de aktuella boxarna eller på djurhälsan relaterat till grisningsboxarnas utformning.

Vidare saknas rättsligt stöd för att spalten ska förses med strö. Att strö

för komfort är en skadeförebyggande åtgärd som Bolaget vidtar i de fall det anses behövt. Att strö ett dränerande golv annat än som skadeförebyggande åtgärd är inte en åtgärd som en djurägare kan förväntas räkna med att behöva utföra. Föreskriftsmotivering 3/2007 är inte längre gällande. Av LRF:s yttrande i målet daterat den 17 januari 2019 och Jordbruksverkets yttrande av den 12 oktober 2017 (dnr 5.2.17-14002/17) framgår att strö av underlag för komfort inte är avsett att vara en långsiktig lösning.

I förevarande fall finns inga tecken på att grisarna tagit skada av olämpligt underlag. Några anmärkningar framgår inte heller i motiveringen till föreläggandet eller i kontrollrapporterna. Det finns därför ingen anledning att slentrianmässigt använda strömedel på spalten för suggans komfort. Tvärtom har hälsan hos såväl sugga som smågrisar förbättrats avsevärt sedan användandet av halm på spalt minskades genom förändrade föreskrifter 2007. Detta eftersom ytan på ett urindränerande golv blir torr och ren. Effekten kan bli den motsatta om strö tillförs, då ströet binder urin och blir fuktigt och ohygieniskt. Normalt sett placeras strö på det fasta golvet. Strö som placeras på ett dränerande golv kommer i betydligt större utsträckning än strö som placeras på fast golv att falla ner i dräneringsspringorna. Vidare strör Bolaget med hackad halm, vilken inte är lämplig att strö på ett dränerande golv då denna kommer att mycket snart efter att ha strötts ut falla ner i dräneringsspringorna. Ett byte till ohackad halm skulle resultera i stora problem med utgödslingssystemet.

Förutom att det saknas rättsligt stöd är beslutet formellt en nullitet eftersom det är så otydligt att det inte går att uppfylla, alternativt så uppfyller redan Bolaget kraven i beslutet. Vidare uppfyller beslutet inte de krav som finns avseende utformningen av föreläggande enligt djurskyddslagen. Beslutet är inte proportionellt då åtgärden att strö på spalten varken är lämplig eller ändamålsenlig för att uppnå syftet med föreläggandet. Vidare är ut-

formningen av stallet godkänd och en godkänd ansökan om förprovning är ett gynnande förvaltningsbeslut vilket inte får ändras till nackdel för den enskilde. Föreläggandet strider dessutom mot principen om berättigade förväntningar och rättssäkerhetsprincipen. Det föreligger också förutsättningar att meddela avvikelse från föreskrivna mått.

Länsstyrelsen

Länsstyrelsen anser att överklagandet ska avslås och anför bl.a. följande.

I det specifika ärendet utgör den delen som ska vara en avskild liggplats för smågrisarna en så stor del av den digivande suggans liggarea att suggan tvingas ligga med halva sin kropp ute på en oströdd spalt. Ingenstans i föreskriften nämns att smågrishörnan får tas av den digivande suggans liggarea eller hur stor denna del får vara. Enligt Jordbruksverkets vägledning får ytor såsom smågrisgömmen och under avbärarrör räknas in i föreskrivna areor. Vägledningen innebär i praktiken att smågrishörnan m.m. kan göras så stora att suggan tvingas tillbringa hela sin digivande tid på spalt. Även skyddsgrindar begränsar suggans liggyta på helt golv. Suggan har, i och med Jordbruksverkets vägledning, helt i motsats till det som står om den digivande suggan i föreskriften, ingen fredad liggarea eller ens en liggplats. Detta kan inte ha varit lagstiftarens mening. Länsstyrelsen vill därför få denna fråga rättsligt prövad.

Liggytan om 2 x 0,7 meter motsvarar generellt kroppsdimensionerna av en normalstor, liggande sugga. Ytan är inte tillräckligt stor för att en digivande sugga ska kunna vända sig utan svårighet. Måttet avser dock inte suggans totala utrymme. Något lägre krav på liggyta kan länsstyrelsen inte komma fram till. Det kan inte vara i enlighet med djurskyddslagstiftningens förebyggande syfte att suggan tvingas att ligga på spaltgolv, vilket innan

föreskriftsändringen 2007 var förbjudet. Ändringen tillät dränerande golv att räknas som liggarea i en ströad liggbox men endast under förutsättning att denna del blev strödd och att ströet låg kvar. Föreskriftsmotiveringar utgör bl.a. vägledning för tillsynsmyndigheten om hur föreskrifter ska tillämpas. I Jordbruksverkets vägledning anges att studier visar att suggor löper en ökad risk för bogsår om de ligger på spaltgolv i jämförelse med betonggolv. Länsstyrelsen kräver inget strö för komfort på ett helt betonggolv som inte är för strävt eller kallt. Spalt uppfyller dock inte detta minimikrav för komfort jämfört med betonggolv.

Djurhållaren har i sitt yttrande inför beslutet anfört att denne inte kan strö för komfort på den dränerande delen av liggarean hos de digivande suggorna i grisningsboxarna. Det framgår vidare tydligt av bilder och mätningar i kontrollrapporterna att suggan inte får plats på den del av liggarean som utgörs av ett helt golv. Av detta drar länsstyrelsen slutsatsen att de digivande suggornas komfortbehov inte uppfylls för närvarande.

MÅLETS HANDLÄGGNING

Förvaltningsrätten har den 29 april 2019 hållit muntlig förhandling i målet. Vid förhandlingen har, på begäran av Bolaget, vittnesförhör hållits med Lars-Erik Malmberg och Margareta Åberg.

Lars-Erik Malmberg uppgav bl.a. följande. Han är anställd som lantmästare hos Bolaget och är verksamhetsansvarig. Grisningsboxarna fungerar utmärkt och grisarna mår bra. Hygienkraven är höga eftersom smågrisarna föds där. Smågrisarna går med suggan i fem veckor. Var femte vecka tvättas och desinficeras stallet. Dränerande golv där urin rinner ut direkt bidrar till att miljön inte är ohygienisk. Utformningen av boxarna har inte ändrats sedan stallet uppfördes och godkändes. Grisarna har inte problem med att röra sig eller vända sig i boxen. Bolaget strör spalten för komfort om det

behövs. Strö för komfort görs om det finns skaderisk eller när smågrisarna ska födas. Han upplever inte att de har några problem med skador hos grisarna. På det fasta golvet strör man hela tiden så att suggan och smågrisarna har halm för att äta och för att utföra naturligt beteende. När man strör på spalten ramlar den ner efter ett tag. Om det kommer ner mycket halm i systemet fungerar det inte. Bolaget har fyra personer anställda enbart för underhåll och reparation av byggnader och stallar.

Margareta Åberg uppgav bl.a. följande. Hon är utbildad lantmästare och har hela sitt arbetsliv arbetat med jordbruk. De senaste 35 åren har hon arbetat inom grisenäringen. Under många år har hon arbetat i LRF. Hon har också deltagit som representant i EU:s arbete inom grisenäringen. Vidare har hon varit delaktig i Djurskyddsmyndighetens arbete med föreskrifter och var med om att skriva föreskriftsmotiv 3/2007. Sverige var då det enda landet i världen där suggan tilläts utöva sitt bobyggnadsbeteende inför grisning. Man såg dock att det fanns problem med fuktig miljö och att smågrisarna blev sjuka. Att utöka den dränerande delen av boxen medförde uppenbara vinster. Hon var även med om att utforma vägledningen till Djurskyddsmyndighetens föreskrifter L100. Man utredde t.ex. vad som avses med att strö för komfort och kom fram till att detta är när underlaget för suggan och smågrisarna är av sådant slag att de får skador. Innan underlaget är fixat behöver man strö för komfort. Att ständigt lägga strö på spalt är inte rimligt då det inte skulle torka. Föreskriftsmotiv 3/2007 ska tolkas på så sätt att det urindränerande golvet ska kunna förses med strö, inte att det ska strös. Det ska strös om det behövs.

SKÅLEN FÖR AVGÖRANDET

Ska länsstyrelsens föreläggande bestå?

Rättsliga utgångspunkter

Den 1 april 2019 trädde en ny djurskyddslag (2018:1192) i kraft. Enligt övergångsbestämmelserna gäller bland annat förelägganden som har meddelats enligt tidigare djurskyddslag (1988:534) fortfarande. En ny djurskyddsförordning (2019:66) trädde samtidigt i kraft. Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd om grishållning inom lantbruket m.m. (SJVFS 2017:25, L106) ersattes samtidigt av SJVFS 2019:20 med i stort sett oförändrat innehåll.

En förutsättning för att en tillsynsmyndighet inom ramen för sin tillsynsverksamhet ska kunna meddela förelägganden eller förbud är att åtgärden i fråga har författningsstöd. Ett föreläggande förutsätts vara individualiserat till det enskilda fallet och syfta till att förmå adressaten att åtgärda vissa angivna brister. Ett föreläggande ska inte vara allmänt hållet och generellt på det sätt som utmärker t.ex. en bestämmelse i lag eller i en myndighets föreskrift (jfr HFD 2016 ref. 46).

Jordbruksverket har getts långtgående befogenheter att meddela föreskrifter om djurhållning, bl.a. avseende stall och andra förvaringsutrymmen för djur. För hållande av grisar finns utförliga föreskrifter och vägledningar från Jordbruksverket. Av dessa framgår bl.a. följande.

Enligt 5 kap. 6 § L106 ska en ströad liggbox för digivande sugga ha en totalarea om minst 6 kvadratmeter och av denna ska liggarean vara minst 4 kvadratmeter. Av 5 kap. 14 § framgår att minst tre fjärdedelar av liggarean ska bestå av ett golv som inte är dränerande golv. Vidare finns föreskrifter

om vad som får finnas inom dessa areor. Det kan röra sig om skyddsgrindar, om suggan uppvisar ett aggressivt eller onormalt beteende under smågrisarnas första levnadsdagar (2 kap. 10 §), eller avskild liggplats för smågrisar (5 kap. 5 §).

I Jordbruksverkets Vägledning för kontrollmyndigheter m.fl., Bilaga Gris – djurskydd (2018-07-04, version 5.0) anges i punkten 11 att i areorna enligt föreskriften i 5 kap. 6 § avses sådana areor där djuren kan röra sig fritt, vilket enligt Jordbruksverket innebär att sådana ytor i boxen som smågrisarna kan röra sig fritt på utan att hindras, t.ex. i smågrisgömmen och under avbärarrör får inräknas i de föreskrivna areorna.

Angående strö framgår av 4 kap. 4 § L106 att strömedel till grisar ska ha sådana egenskaper samt ges i sådan mängd att grisarnas sysselsättningsbehov och komfortbehov tillgodoses. I Jordbruksverkets Vägledning anges under punkten 33 att det kan vara nödvändigt att förse golvytorna med ett skyddande lager av strömedel som minskar grisarnas kontakt mot golvet. Särskilt viktigt är detta när golvmaterialet är av betong där ytan är för sträv t.ex. på grund av slitage eller olämplig ytbehandling i samband med gjutningen. Även spaltgolv kan vara nödvändiga att täcka med strömedel om grisarna skadas på detta.

Förvaltningsrättens bedömning

Rätten konstaterar inledningsvis att Bolagets boxar för digivande suggor, som är godkända vid förprovning år 2009, såvitt framkommit ursprungligen är utformade i enlighet med regelverket. Det är inte förrän inför beslutet om föreläggande som länsstyrelsen haft synpunkter på aktuella boxars utformning.

Det krav på liggyta för suggor på helt golv om minst 2 x 0,7 meter som länsstyrelsen nu har framfört har enligt rättens bedömning inte stöd i

tillämpliga föreskrifter, vilka redogjorts för ovan. Inte heller vad avser kravet om strömedel på spalten finns det författningsenligt stöd för länsstyrelsens uppfattning. De av länsstyrelsen åberopade föreskriftsmotiven från Djurskyddsmyndigheten finns inte längre kvar och saknar därför relevans i detta mål. Även om föreskriftsmotiven skulle tillmätas betydelse indikerar Margareta Åbergs vittnesmål på att man inte ska tolka dem på det sätt som länsstyrelsen gör gällande.

Sammantaget gör förvaltningsrätten bedömningen att länsstyrelsens föreläggande inte kan anses ha stöd i gällande regelverk på området. Föreläggandet ska därför upphävas redan på den grunden. Detta innebär i sin tur att frågan om dispens faller. Överklagandet ska bifallas i enlighet med detta.

Kan Bolaget få ersättning för sina rättegångskostnader?

Någon rätt för vinnande part att få ersättning för sina rättegångskostnader från förlorande part ges inte i vare sig djurskyddslagen eller i förvaltningsprocesslagen (se t.ex. RÅ 1981 2:20 och RÅ 1984 Bb 216). Bolagets ersättningsyrkande ska därför avvisas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (FR-03)

Anders Mattsson

I avgörandet har även nämndemännen David Fredriksson, Anneli Nivala Szeke och Birgitta Tengqvist deltagit. Rätten är enig.

Anna Löndahl har föredragit målet.

Länsstyrelsen
Skåne

BESLUT

1(6)

2018-10-23

Dnr 282-19376-2018

Delg.kv.

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I MALMÖ
Avdelning 1

Kontaktperson
Landsbygdsavdelningen
Sanna Wettebring Geidenmark
010-224 16 29
skane@lansstyrelsen.se

Igp AB
Östra Rönneholmsvägen 5
211 47 Malmö

INKOM: 2018-11-26
MÅLNR: 13800-18
AKTBIL: 7

Föreläggande enligt djurskyddslagen

Beslut

Förvaltningsrätten i Malmö
Ink. 2018 -11- 26
Mål nr 13800-18
Sakkod Aktbil 7

Länsstyrelsen förelägger er, Igp AB (556682-2085), att se till att,

- de suggor ni håller har tillgång till en liggyta på helt golv om minst 2 x 0,7 meter. I de boxar där suggan inte får ett helt golv i den omfattning som anges ovan och där suggan måste använda spalt som liggyta, ska det vara tillräckligt med strömedel på spalten så att suggans komfortbehov tillgodoses.

Ovanstående punkt ska efterlevas snarast, dock senast inom 3 veckor räknat från och med den dag ni fått del av detta beslut.

Beslutet gäller omedelbart även om det överklagas.

Beslutet kan överklagas till förvaltningsrätt, se sista sidan.

Beskrivning av ärendet

Länsstyrelsen genomförde den 22 juni 2017 en oanmäld kontroll av er djurhållning på Böketofta Gård, Kågeröd. Kontrollen utfördes med anledning av normalkontroll. Vid kontrollen konstaterade Länsstyrelsen bland annat att liggarean i grisningsboxarna inte var tillräckligt stor.

Den 20 juni 2018 genomförde Länsstyrelsen en oanmäld kontroll av er djurhållning på Böketofta Gård, Kågeröd. Kontrollen utfördes med anledning av uppföljande

kontroll. Vid kontrollen bedömde Länsstyrelsen att samtliga suggor inte hade tillräckligt stor liggyta på helt betonggolv.

Ni har underrättats om och fått möjlighet att yttra er över allt material av betydelse för detta beslut. Ni har anfört i huvudsak följande. Ni motsätter er att det skulle föreligga brist avseende suggornas liggyta då det enligt er mening och mot bakgrund av godkänd förprovning av aktuella stallar inte är rimligt att spalten ska strös i den omfattning som Länsstyrelsen vill göra gällande. Den 11 april 2006 ansökte ni om förprovning av aktuellt stall och bifogade då ritningar där grisningsboxarnas utformning med dränerade golv framgick. Ansökan godkändes den 23 maj 2006 och då hade Länsstyrelsen inte haft några synpunkter på inlämnade ritningar eller att några särskilda åtgärder behövde vidtas med anledning av boxarnas utformning. Stallet uppfördes enligt ritningarna och godkändes vid besiktning. Det framgår inte av förprövningsbeslutet att det i boxarna vars utformning framgår tydligt av de inlämnade ritningarna behövde vidtas någon åtgärd som att strö spalten för komfort för att suggan skulle få en större fast liggyta. Att strö en liggyta är inte en åtgärd som en djurägare kan förväntas räkna med att behöva utföra. Strö som placeras på ett dränerande golv kommer att i betydligt större utsträckning, än strö som placeras på fast liggyta, att falla ner i dräneringsspringorna. Ni strör själva med hackad halm, vilket inte är lämpligt att strö på ett dränerande golv då den mycket snart efter att ha strötts ut skulle falla ner i dräneringsspringorna. Ett byte till ohackad halm skulle för er del resultera i stora problem med utgödslingssystem. Länsstyrelsen bör ha anledning att i högre grad än hittills bedöma rimligheten i krav på strö i förhållande till anläggningarnas faktiska förutsättningar.

Ni noterar att Jordbruksverkets uppfattning förefaller vara att spalten bara behöver strös om det finns tecken på skador. Ni delar naturligtvis uppfattningen att spalten, som ett komplement till andra lämpliga åtgärder, ska strös i sådana fall, fall som har krävt sådana åtgärder är mycket sällsynta i er verksamhet. Ni har inte vid förprovning eller i beslutet fått någon information om att extra ordinära åtgärder såsom att strö ett dränerande golv skulle behöva vidtas för att de förprovade boxarna skulle ha en fast liggyta. Mot bakgrund av detta är det inte rimligt att Länsstyrelsen nu ställer krav på att det dränerande golvet ska strös, vilket med nuvarande strömedel inte är lämpligt och då ett byte av strömedel skulle leda till oskäligt stora konstanter i form av byte eller förändringar av utgödslingssystemet. Ni har inte, från det att stallet godkändes vid besiktning 2009 fram till 2017 mottagit klagomål på djurhälsan och ni arbetar proaktivt med samtliga djurhälsoaspekter i era grisningsavdelningar. Ni invänder således mot de krav som nu framställs mot förprovade stallar vilka inte framgått i förprövningsbeslutet och där heller ingen regelförändring i skärpande riktning skett i frågan. Ni motsätter er sammantaget att

det skulle föreligga brister avseende suggornas liggyta då det enligt er mening och mot bakgrund av godkänd förprovning inte är rimligt att spalten ska strös i den omfattning som Länsstyrelsen vill göra gällande.

Motivering

Länsstyrelsen får meddela de förelägganden och förbud som behövs för att djurskyddslagen, de föreskrifter och beslut som har meddelats med stöd av lagen, de EG-bestämmelser som kompletteras av lagen och de beslut som har meddelats med stöd av EG-bestämmelserna ska följas. Ett sådant beslut får förenas med vite och Länsstyrelsen får också bestämma att det ska gälla omedelbart även om det överklagas. (Se 26 § djurskyddslagen [1988:534] och (74 § djurskyddsförordningen [1988:539])).

Djur ska behandlas väl och skyddas mot onödigt lidande och sjukdom (2 § djurskyddslagen).

Djur ska ges tillräckligt med tillsyn (3 § djurskyddslagen).

Djur ska hållas och skötas på ett sådant sätt att det främjar deras hälsa och ger dem möjlighet att bete sig naturligt (4 § djurskyddslagen).

Liggyta-föreläggandepunkt

Stall och andra förvaringsutrymmen för djur ska ge djuren tillräckligt utrymme (3 § djurskyddslagen).

Stall och andra förvaringsutrymmen för djur ska vara så rymliga att samtliga djur i utrymmet kan ligga samtidigt och röra sig obehindrat (1 b § djurskyddsförordningen).

Inredning i djurstallar och i andra förvaringsutrymmen för djur ska vara utformad så, att den inte tillfogar djuren skador eller medför risk för djurens hälsa. Inredning och övrig utrustning får inte hindra djuren att bete sig naturligt, otillbörligt inskränka deras rörelsefrihet eller annars verka störande på dem (3 § djurskyddsförordningen).

Minst tre fjärdedelar av föreskriven liggarea i en ströad liggbox för digivande sugga ska bestå av ett golv som inte är dränerande golv. Denna del av liggarean ska vara en sammanhängande rektangulär yta som spänner över hela boxbredden. Övrig del av den föreskrivna liggarean får bestå av dränerande golv med en största spaltöppning på 11 mm och med en minsta stavbredd på 11 mm. Om det dränerande golvet är av betong ska stavbredden dock vara minst 80 mm (5 kap. 14 § Statens jordbruksverks

föreskrifter och allmänna råd om grishållning inom lantbruket m.m. [SJVFS 2017:25], saknr L106). Föreskrifter på området har haft samma lydelse sedan den 1 augusti 2007.

Av Djurskyddsmyndighetens föreskriftsmotiv nr 3/2007 till Djurskyddsmyndighetens föreskrifter och allmänna råd (DFS 2007:5) om djurhållning inom lantbruken m.m., s 20, 3 stycket, framgår följande. Myndighetens tidigare föreskrifter (DFS 2004:17) tillät inte att liggarean i en box för digivande sugga bestod av dränerande golv. Skälet var att liggplatsen måste kunna förses med strömedel och att strömedlet ska ligga kvar på liggplatsen. Detta grundläggande krav kvarstår alltså. Det är emellertid viktigt att liggytorna kan hållas så torra och rena som möjligt, särskilt i den del av boxen som ligger närmast gödselytan. Ett dränerande golv som förses med strö och som samtidigt dränerar urin och väta kan därför godtas ur djurskyddssynpunkt.

Föreskriften innebär därför att det är tillåtet att förse en viss del av den föreskrivna liggytan med dränerande golv.

Av Jordbruksverkets yttrande, dnr 5.2.17-14002/17, framgår att den digivande suggans minsta liggyta på helt golv i en box inte är närmare definierad i begreppet liggarea. Länsstyrelsen finner det rimligt att utgå från minsta mått för utrymme i liggbås enligt nedan.

Mått för minsta utrymme i bås anges i tabell nedan (5 kap. 10 § L104).

		Längd, m	Bredd, m
Liggbås, Foderliggbås	Normalstor eller stor sugga	2,00	0,70

Likartade föreskrifter, med samma utrymmeskrav har funnits i vart fall sedan Djurskyddsmyndighetens föreskrifter och allmänna råd (DFS 2004:17) om djurhållning inom lantbruken m.m., trädde i kraft (jfr tabell 2 i bilaga 3 till nämnda föreskrift).

Vid kontroll den 22 juni 2017 uppmärksammade Länsstyrelsen att samtliga BB-boxar inte uppfyllde kraven gällande tillgänglig liggarea då det bland annat fanns avbärare och fixeringsgrindar i boxarna.

Den 3 april 2018 skickade Länsstyrelsen ett meddelande till er med information om Länsstyrelsens bedömning angående saggans minsta liggyta och strö till saggor i grisningsboxar.

Vid kontroll den 20 juni 2018 konstaterade Länsstyrelsen att saggorna i BB-boxarna inte hade en tillgänglig liggyta på helt betonggolv som motsvarade liggbåskraven 2 x 0,7 meter för saggor.

Jordbruksverkets måttföreskrifter samt allmänna råd som till exempel rör storleken på utrymmen, har i huvudsak tagit fasta på djurens fysiologiska och etologiska behov, det vill säga att de får plats rent fysiskt och kan röra sig utan svårigheter. Boxar till grisar ska vara utformade så att grisarna kan utnyttja olika delar av utrymmet för att ligga, äta och gödsla. I de BB-boxar där saggan inte får ett helt golv i den omfattning som krävs för att hon ska få en liggyta om 2 x 0,7 meter och där hon tvingas ha dränerande golv som liggyta, så krävs det strömedel på spalten för komfort, då spaltgolv dels är strävt men också utgör en ökad risk för skada.

Bedömning

Länsstyrelsen anser att bakgrund av vad som kommit fram i ärendet är motiverat och angeläget från djurskyddssynpunkt att meddela detta beslut. Detta för att säkerställa att en god djurskötsel och djuromsorg uppnås enligt gällande lagstiftning.

Länsstyrelsens bedömning är att saggan minst ska ha tillgång till en liggyta på ett helt golv som uppfyller måtten för liggbås, det vill säga 2 x 0,7 meter. I de boxar där saggan inte får ett helt golv motsvarande måttet för liggbås och där saggan måste använda spalt som liggyta, ska det vara tillräckligt med strömedel på spalten så att saggans komfortbehov tillgodoses. Utifrån ert yttrande har Länsstyrelsen tittat på den ritning ni skickade in i samband med er förprövning och konstaterar att det på den inte är irriterat all den inredning som idag finns i boxarna och som har minskat saggornas liggyta på helt golv. Beslutet, som är av väsentlig betydelse ur djurskyddssynpunkt och som kommer ha en stor betydelse för många individer, bör därför gälla omedelbart även om det överklagas.

Övrigt

Detta beslut har fattats av länsassessor Anna-Britt D. Adell efter föredragning av handläggare Sanna Wettebring Geidenmark. I den slutliga handläggningen av ärendet har länsveterinär Juha Toropainen deltagit.

Anna-Britt D. Adell

Sanna Wettebring Geidenmark

Detta beslut har bekräftats digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Information

Om ni inte följer detta beslut har Länsstyrelsen som kontrollmyndighet skyldighet att vidta ytterligare åtgärder. I sådant fall kan Länsstyrelsen komma att pröva frågan om omhändertagande av djur och om förbud att ha hand om djur. Uppföljande kontroll kommer att ske för att kontrollera att beslutet har följts.

Vid kontroll som utförts vid befogad anmälan eller vid uppföljande kontroll av påpekade brister tas en kontrollavgift ut enligt Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2008:67) om offentlig djurskyddskontroll.

Hur ni överklagar Länsstyrelsens beslut

Om ni vill överklaga Länsstyrelsens beslut ska ni skriva till Förvaltningsrätten i Malmö. **Skrivelsen ställs alltså till Förvaltningsrätten i Malmö men ska skickas till Länsstyrelsen Skåne.**

Överklagandet kan skickas in via e-post till skane@lansstyrelsen.se eller med vanlig post till **Länsstyrelsen Skåne, 291 86 Kristianstad.**

Ert överklagande ska ha inkommit till Länsstyrelsen **inom tre veckor** räknat från den dag ni fick del av beslutet. Om klaganden är en part som företräder det allmänna ska överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag då beslutet meddelades.

Av överklagandet ska framgå

- vilket beslut ni överklagar (ange t.ex. diarienummer)
- hur ni vill att beslutet ska ändras

Behöver ni veta mer om hur man överklagar kan ni kontakta Länsstyrelsen, telefonnummer 010-224 10 00.

För information om hur Länsstyrelsen Skåne behandlar personuppgifter, se www.lansstyrelsen.se/dataskydd

Hur man överklagar

FR-03

Vill du att beslutet ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som du fick del av det skriftliga beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För part som företräder det allmänna (till exempel myndigheter) räknas tiden alltid från beslutets datum.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om du exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårs-afton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Så här gör du

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att kammarrätten ska

ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).

3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.

4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.

Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.

Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.

5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten. Du hittar adressen i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer hittar du på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.

